

II. Zadatci kratkog odgovora

U sljedećim zadacima odgovorite na postavljena pitanja jednom riječju ili jednostavnom rečenicom. Odgovore upišite na predviđena mjesta u ovoj knjižici. Ne popunjavajte prostor za bodovanje.

21. Kako se zove atenski vojskovođa koji je zaslužan za pobjedu nad Perzijancima kod Salamine?

_____ TEMISTOKLO _____

0 ☐

1 ☐

bod

22. Kako se naziva utvrđeni grad Histra koji su Rimljani pokorili krajem 2. stoljeća prije Krista?

_____ Nezakcij / Vizae kraj Pule _____

0 ☐

1 ☐

bod

23. Kako se naziva društveni stalež u Rimu koji je nastao nakon punskih ratova propadanjem slobodnih seljaka?

_____ proletari / proletarci / proletarijat _____

0 ☐

1 ☐

bod

24. Kako se zove hrvatski paleoantropolog koji je pronašao bogato nalazište neandertalaca na Hušnjakovom brdu kraj Krapine?

_____ Dragutin Gorjanović Kramberger _____

0 ☐

1 ☐

bod

Povijest

25. Koja su dva naroda Bitkom kod Kadeša razdijelila interesne sfere na Bliskom istoku?

Egipćani i Hetiti

0

1

bod

26. Što je, uz motiv žene, najčešći motiv umjetnika u paleolitu?

lov na životinje / životinje

0

1

bod

27. Kako se zove egipatski svećenik, autor *Aegyptiaca*, popisa egipatskih vladara i dinastija?

Maneto / Maneton

0

1

bod

POV D-S011

02

28. Kako se naziva povijesno-pravni dokument prikazan na slici kojim je Hrvatska ušla u sastav Habsburške Monarhije?

Cetingradска isprava / povelje / diploma

0 ☐
1 ☐

bod

29. Koji je bizantski car uveo vojno-administrativnu podjelu Carstva na teme?

Heraklije

0 ☐
1 ☐

bod

30. Koji je narod živio na prostorima Južne Amerike na području Anda prije dolaska Europljana?

Inke

0 ☐
1 ☐

bod

Povijest

31. Koja je država tijekom tzv. protudvorskog pokreta postala samostalno kraljevstvo odvojeno od Ugarsko-Hrvatskog Kraljevstva?

Bosna

0

1

bod

32. Kojoj su državi bili ugroženi trgovački i pomorski interesi Navigacijskim aktom engleskog parlamenta iz 1651. godine?

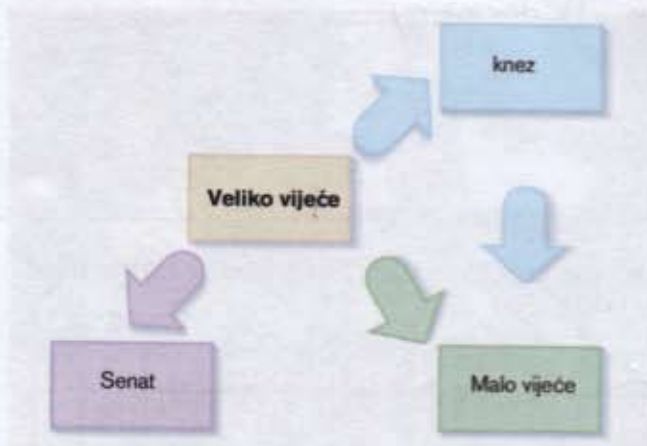
Nizozemskoj

0

1

bod

33. Kojoj državi pripada sustav vlasti prikazan priloženom shemom?

Dubrovnik / Dubrovačka Republika

0

1

bod

34. Koji je izum omogućio brže širenje novih ideja i dostupniji sustav učenja od 15. stoljeća?

tiskara / tiskarskog stroja

0

1

bod

POV D-S011

02

Povijest

Povijest

<p>35. Kako se naziva dokument kojim je 1860. godine vraćeno ustavno stanje u Habsburškoj Monarhiji?</p> <p><u>Listopadska diploma</u></p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>36. Pod protektorat koje države je došao poluotok Krim Mirom u Kučuk-Kajnardžiju?</p> <p><u>Rusije / Ruskoj Carstvu</u></p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>37. Tko je bio hrvatski ban u vrijeme raskola Stranke prava?</p> <p><u>Droguhin Khuen Hedervary</u></p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>38. Kako se naziva kulturna institucija koja je nastala 1842. godine sa zadaćom tiskanja knjiga na narodnom jeziku?</p> <p><u>Matica Ilirska</u></p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>39. Odlukama kojeg kongresa je započelo doba restauracije apsolutizma u europskim monarhijama?</p> <p><u>Bečkog kongresa</u></p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<div data-bbox="200 2013 375 2049" data-label="Text">POV D-S011</div> <div data-bbox="1313 1975 1467 2076" data-label="Image"> </div> <div data-bbox="1427 2076 1467 2107" data-label="Text">02</div>	

Povijest

40. Koja je stranka postigla veliku izbornu pobjedu nad autonomašima u Splitu 1882. godine?

narodnjaci / Narodne stranke

0

1

bod

41. Koje su dvije poljoprivredne kulture prevladavale u sustavnom promicanju kameralističkih ideja na prostoru Slavonije tijekom 18. stoljeća?

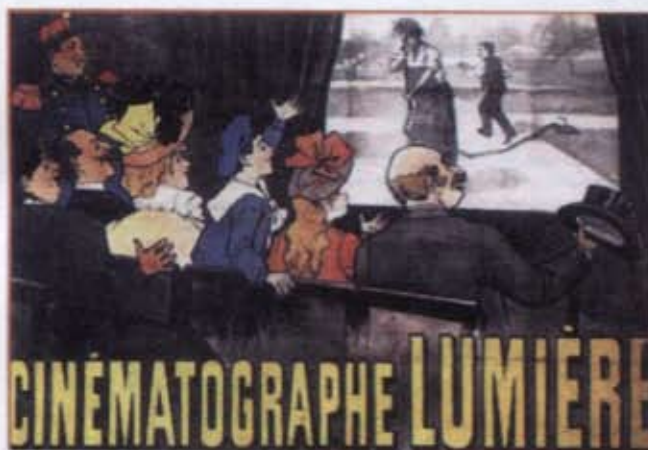
kukuruz i krumpir

0

1

bod

42. Iz koje godine datira tehnički izum koji je omogućio vid društvene dokolice prikazan na plakatu?

1895.

0

1

bod

43. Koja je stranka pobjedom na izborima 1906. godine označila konačan slom prorežimski orijentirane Narodne stranke?

Hrvatsko-srpska koalicija

0

1

bod

POV D-S011

02

Povijest

<p>44. Na kojoj su se međunarodnoj konferenciji prvi put sastali Roosevelt, Churchill i Staljin te dogovorili otvaranje novog bojišta u Europi?</p> <p><u>Konferencija u Teheranu / Teheranskoj konferenciji</u></p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>45. Koji se dio teritorija Republike Hrvatske trebao mirno reintegrirati u pravni sustav u roku od godine dana temeljem odluka Daytonskog sporazuma?</p> <p><u>Podunavlje / istočna Slavonija</u></p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>46. Koji je otok bio politička kaznionica tzv. informbiroovaca?</p> <p><u>Goli otok</u></p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>47. Koji je događaj bio neposredni povod Prvog svjetskog rata?</p> <p><u>atentat na prijestolonasljednika / nasljednika Franje Ferdinanda / sarajevski atentat / atentat u Sarajevu</u></p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>
<p>48. Kako se naziva operacija združenih snaga UN-a kojom se Kuvajt oslobađa od snaga režima Saddama Huseina?</p> <p><u>Pustinjačka oluja</u></p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>bod</p>

POV D-S011

02

Povijest

Povijest
Povijest

49. Kako se nazivaju profesionalne postrojbe hrvatske vojske formirane u travnju 1991. godine?

Zbor narodne garde / ZNG

0

1

bod

POV D-S011

02

V. Zadatci kratkog odgovora (uz polazni sadržaj)

U sljedećim zadacima proučite povijesne izvore, povijesne zemljovide i slikovne priloge te odgovorite na postavljena pitanja jednom riječju ili jednostavnom rečenicom.

Odgovore upišite na predviđeno mjesto u ovoj knjižici.

Ne popunjavajte prostor za bodovanje.

73. Pozorno analizirajte povijesni izvor i odgovorite na postavljena pitanja.

Neka je sa srećom. Za hijeromnamona Praksidama [Mahaneja mjeseca utvrđen je ugovor o osnivanju naseobine između] Isejaca te Pila i njegova sina Daza. Ovo [su osnivači naseobine ugovorili] i narod odlučio: da oni koji su prvi [zauzeli zemlju] i obzidali grad dobiju posebno zemljište za gradnju kuće unutar utvrđenoga grada, posebno s dijelom, a od zemlje koja je [izvan grada] da isti dobiju odvojeno prvi ždrjeb obradive zemlje od tri pletra, a od ostale djelove; da se zapiše [kakav je ždrjeb i kakav dio] svaki dobio; u trajnom posjedu neka bude njima i [njihovim potomcima] jedan pletar i pol po svakome; kasniji doseljenici neka dobiju od [neraspodijeljene zemlje u polju] četiri i pol pletra; da se [vlasti zakunu da neće nikad] ni grad ni zemlju ponovno dijeliti; ako netko od vladajućih nešto predloži ili se pak netko složi protiv ove [psefizme, taj neka potpadne pod atimiju,] a imetak njegov nek postane narodnim vlasništvom; nekažnjen nek ostane [onaj koji ga ubije]...

73.1. Kako se naziva antički spomenik, pronađen na hrvatskom prostoru, na kojem je napisan prikazani povijesni izvor?

Lumbardska psefizma

0 ☐
1 ☐

bod

73.2. Koji je antički narod osnovao naselje koje se spominje u prikazanom povijesnom izvoru?

Grci

0 ☐
1 ☐

bod

Povijest

Povijest

74. Pozorno analizirajte povijesni zemljovid i odgovorite na postavljena pitanja.

74.1. U vrijeme kojeg rimskog cara je izvršena podjela prostora prikazana na povijesnom zemljovidu?

Diokleijan

0 ☐
1 ☐

bod

74.2. Kojim je antičkim nazivom na povijesnom zemljovidu zabilježeno ime današnjih Vinkovaca?

Cibale / Cibalae

0 ☐
1 ☐

bod

POV D-S011

02

75. Pozorno pogledajte slikovni prilog sakralnog predmeta iz ranog srednjeg vijeka hrvatske povijesti i odgovorite na postavljena pitanja.

- 75.1. Koji je liturgijski predmet prikazan na slikovnom prilogu?

0 ☐

1 ☐

kadionica / kadionice s vrljke

bod

- 75.2. Kako se naziva najpoznatija crkva franačkog tipa na tlu ranosrednjovjekovne Hrvatske?

0 ☐

1 ☐

crkva sv. Spasa na vrelu Cetine

bod

POV D-S011

02

76. Pozorno analizirajte povijesni izvor i odgovorite na postavljena pitanja.

Ta nemila pošast najprije je počela sijati smrt među tupom stokom: šuga i guba potpuno su napadale na konje, goveda, ovce i koze tako da su im se dlake otkidale s leđa i padale na zemlju. Mršavjeli su i slabili te poslije malo dana ugibali. (...) Kad bi se čovjeku na kojem dijelu pojavio kakav znak žlijezde ili čira, spopala bi ga vrućica s groznicom. Takav nije više gajio nikakvu nadu da će na ovom svijetu dulje živjeti, već je smjesta najprije pobožno i skrušena srca ispovijedao svećeniku svoje grijehe, preporučivao dušu Bogu i stvarao oporuku. Ostali ljudi koji su još bili zdravi, vidjevši u kratkom vremenu tako strašan pomor i smrt mnogih ljudi i ne poznajući tu pošast, od silnog straha bili su kao bez duše i pameti, jer su se bojali slične nesreće i mislili da je došao kraj svijeta.

76.1. U kojem se stoljeću u Europi javila opisana bolest?

14. stoljeće / u 14.-om stoljeću

0

☐

1

☐

bod

76.2. Koji je europski dugogodišnji rat obilježio englesku i francusku povijest u tom razdoblju?

Stogodišnji rat

0

☐

1

☐

bod

77. Analizirajte povijesni zemljovid hrvatskih zemalja i odgovorite na postavljena pitanja.

77.1. Pod čijom su upravom bili prostori obilježeni plavom bojom?

bana / Saboru / Habsburgovcima / austrijskom

0 ☐
1 ☐

bod

77.2. Pod čijom su upravom bili hrvatski prostori obilježeni ružičastom bojom?

francuskom / Napoleonovom

0 ☐
1 ☐

bod

POV D-S011

02

78. Pozorno analizirajte prigodnu kovanicu i odgovorite na postavljena pitanja.

78.1. Kako se naziva dokument iz vremena pontifikata pape prikazanog na prigodnoj kovanici kojim je Crkva započela angažirano djelovanje na polju socijalne politike?

Rerum novarum / O novim stvarima

0 ☐
1 ☐

bod

78.2. Kako se nazivaju stranke čija se socijalna politika temelji na kršćanskim načelima?

kršćansko-socijalne / demokristanske /
kršćansko-demokratske

0 ☐
1 ☐

bod

79. Pozorno pročitajte dio povijesnoga govora *Generali, Hrvatska se ne boji!* održanog u kolovozu 1991. godine na prosvjednom skupu pred zgradom Komande Pete vojne oblasti JNA i odgovorite na postavljena pitanja.

Ja vas volim i ja se vama ponosim! I kad bih morao birati da li ću s vama umrijeti ili s generalskim strašilima živjeti, izabrao bih smrt. (...)

Kad bi generali imali obitelj, kad bi generali imali djecu, kad bi generali imali bližnje, nikad ne bi zaposjeli ovu našu zgradu. (...) Jer onaj tko tuđu djecu ubija – nema djece; jer onaj tko tuđe majke uciviljuje – nema majke; jer onaj tko tuđe domove ruši – nema doma. (...)

Ali mi imamo svoje gradove, mi imamo svoju kulturu, mi imamo svoju domovinu, svoju naciju. Neka nas puste na miru! Neka odlaze odavde!

79.1. Koji je hrvatski političar održao navedeni govor?

Vlado Gotovac

0 ☐
1 ☐

bod

79.2. Kako se naziva spontani pokret majki koje su se borile za puštanje svojih sinova/ročnika JNA?

Bedem ljubavi

0 ☐
1 ☐

bod

Povijest

80. Pozorno proučite fragment povijesnog izvora i odgovorite na postavljena pitanja.

Sudac Jackson je zatim u ime optužbe održao nastupni govor. On je opisao uspon stranke na vlast pomoću njenih udarnih trupa. (...) Mjesec dana nakon Hitlerovog dolaska na vlast došlo je do paleža Reichstaga, što su uzeli kao izgovor da od von Hindenburga dobiju stavljanje van snage najvažnijih odredbi Weimarskog ustava i povjeravanja diktatorskih ovlasti Hitleru. (...) Nacisti su ostvarili svoju ideologiju, progoneći razne crkve, naročito katoličku, usprkos konkordatu, koji su potpisali sa Sv. Stolicom... Ghetto je bio laboratorij za ispitivanje represivnih mjera. Židovska je imovina bila prva na redu za eksproprijaciju; međutim, običaj se širio i uključio slične mjere protiv antinacistički raspoloženih Nijemaca, Poljaka, Čeha, Francuza i Belgijanaca. Istrebljenje Židova omogućilo je nacistima da steknu vještinu u upotrebi sličnih mjera...

Sudac Jackson nastavio je sa zločinima u toku rata: ubijanje ratnih zarobljenika i talaca; pljačkanje umjetničkog blaga u okupiranim krajevima, nasilno regrutiranje ropske radne snage i njeno izgladnjivanje, rat protiv civilnog stanovništva na temelju ideologije „rase gospodara“.

80.1. Gdje je održano suđenje koje se spominje u prikazanom povijesnom izvoru?

Nürnberg

0

1

bod

80.2. Na kojoj je savezničkoj konferenciji donesena odluka o denacifikaciji Njemačke?

Konferenciji u Potsdamu

0

1

bod

POV D-S011

02